

Posudek na diplomovou práci

Autor práce: Bc. Adam Palkovský

Název práce: Komparace europeizace v oblasti justice a vnitra v Moldavsku a na Ukrajině

Obor/Rok: mezinárodní vztahy 2023

Autorka posudku (oponent práce): Viera Martinková, Ph.D.

Kritéria	Definice	Max. bodů	Získané body
Hlavní kritéria			
	Výzkumná otázka, formulace problému	10	7
	Teoretický konceptuální rámec	30	10
	Metodologie, analýza argumentace	40	15
<i>Celkem</i>		80	32
Vedlejší kritéria			
	Zdroje	10	9
	Styl	5	5
	Formální kritéria	5	5
<i>Celkem</i>		20	19
CELKEM		100	51

Slovní hodnocení:

Hlavní kritéria:

Deklarovaným cílem práce je analyzovat a určit relativní míru evropeizace v oblasti justice a vnitra v Moldavsku a na Ukrajině. I když téma je i vzhledem k udělení kandidátského statusu oběma zemím nepochybně relevantní a aktuální, z konceptuálního, metodologického i argumentačního hlediska má jeho zpracování značné nedostatky.

Konceptuální rámec se omezuje na jednoduché představení pojmů evropeizace, kondicionalita, kodaňská kritéria. V některých částech se navíc opírá o relativně málo zahraniční literatury, zejména k evropeizaci obecně. Hypotéza je spíše obecným předpokladem, není odvozena z žádné konkrétní argumentace, teorie nebo existující literatury. Později představená nezávislá proměnná (množství přijatých zákonů) a závislá proměnná (míra aproximace/skóre hodnotícího indexu) hypotéze neodpovídají. Práce neobsahuje žádnou argumentaci, která by podporovala předpoklad, že více zákonů v dílčích oblastech (těmi jsou a) boj proti korupci, b) nezávislost justice, c) lidská práva a d) organizovaný zločin, praní špinavých peněz a boj proti terorismu) má znamenat vyšší aproximaci. Snadno lze argumentovat i opačně, a totiž že jeden dobře připravený a vymahatelný zákon poslouží účelu lépe než více dílčích a hůře vymahatelných právních úprav. Empirická část výzkumu tak postrádá řádné odůvodnění.

Bohužel značné nedostatky jsou i v prezentaci. Autor sám přiznává, že jím sesbíraná data k počtu přijatých zákonů jsou hůře srovnatelná, protože pochází z ukrajinských a moldavských vládních zpráv k aproximaci, jejichž kvalita je ale velmi odlišná. Pro závislou proměnnou pak využívá různé indexy (Corruption Perception Index, BTI Transformation Index, World Justice Project: Rule of Law Index, Eastern Partnership Index, V-Dem Index, Human Freedom Index, Basel AML Index, Global Organized Crime Index), které ale nijak blíže nepředstavuje (kdo je vytváří, na základě jakých dat, jaký je výpočet, rozsah, interpretace hodnot). Čtenář, který s nimi není dopředu obeznámen tak ani neví, zda je vyšší skóre „lepší“ nebo „horší“ a může si to z textu pouze domýšlet. Problematické je i srovnávání dat z indexů za poslední dva roky, kdy na Ukrajině, na rozdíl od Moldavska, přímo probíhá válka.

Autor si v úvodu práce položil čtyři výzkumné otázky. Na první otázku („Jaká je relativní úroveň evropeizace Moldavska a Ukrajiny v oblasti justice a vnitra?“) odpovídá jednoduchým srovnáním různých mezinárodních indexů sledujících danou oblast politik. Na druhou otázku („Došlo ke zrychlení evropeizace po roce 2014?“) ve skutečnosti neodpovídá (nemá totiž na základě čeho), pouze konstatuje, že země s podepsanými Asociačními dohodami si vedou lépe než ostatní země.

**FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD**
Univerzita Karlova

Třetí a čtvrté výzkumné otázky („Má Moldavsko a Ukrajina perspektivu rychlejšího vstupu do EU?“ a „Bylo udělení kandidátského statusu urychleno ruskou agresí?“) se pak věnuje v samostatné a od zbytku práce oddělené kapitole 5. V té popisuje, co znamená udělení kandidátského statusu, započítí vyjednávání z kandidátskou zemí a stručně konstatuje vliv Ruské federace v Maďarsku. Na základě tohoto přehledu předpokládá, že „tlak Ruska na Maďarsko bude v otázce ukrajinské perspektivy v EU signifikantní“ (s.48), a že případ Moldavska je také ovlivněn Ruskou federací, ale „absence přímého válečného konfliktu a vyhraněné pozice některého z členských států EU může pro zemi znamenat jasnější perspektivu členství v EU“ (s.49). Tyto předpoklady se stávají i odpovědí na výzkumnou otázku, a to pouze na základě srovnání posledních hodnocení obou zemí Evropskou komisí (která jsou ale založená na odlišných datech), ve kterých si Moldavsko vede lépe.

Na čtvrtou otázku vzhledem k rychlosti udělení kandidátského statusu ve srovnání s jinými případy v minulosti samozřejmě odpovídá ano. Jelikož jde o obecně známý fakt, není zřejmé, proč si autor tuto výzkumnou otázku vůbec pokládal.

V závěru práce pak autor kromě jiného konstatuje: „Přestože v obou zemích již řadu let probíhá europeizace, tedy aproximace národních legislativ k *acquis communautaire*, stále nespĺňují řadu kritérií pro vstup do EU, či udělení samotného kandidátského statusu. Počinání Ruské federace však má na proces europeizace, udělení kandidátského statusu a případný vstup do EU prokazatelný vliv.“ (s. 57) Bohužel ale navzdory tomu, že dříve správně uvedl, že europeizace i aproximace práva je neustálý proces, se v práci nikde nevěnoval tomu, jak velký pokrok je dostatečný pro udělení statusu kandidátské země. Tento závěr je tak opět postaven na známém faktu, že status získaly obě země v reakci na ruskou agresí vůči Ukrajině.

Vedlejší kritéria:

Bez výrazných problémů kromě výše zmíněného nedostatečného zpracování zahraniční literatury.

Vyjádření k plagiariismu:

Plagiariismus nebyl detekován.

**FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD**
Univerzita Karlova

Celkové hodnocení:

Na práci lze ocenit zejména volby tématu a zařazení mnoha různých (snad všech dostupných) mezinárodních indexů hodnotících stav kritérií demokracie, právního státu apod. na Ukrajině a v Moldavsku, jakož i sesbírání primárních dat k legislativě. Tyto by nepochybně byly dobrým základem pro hlubší zkoumání evropeizace obou zemí. Práce má však bohužel významné nedostatky už při formulaci hypotézy a výzkumných otázek, dále pak i v samotném postupu a argumentaci, a cíle práce tak dostatečně nenaplní. Práce splňuje zcela minimální kritéria kladené na diplomové práce a doporučuji ji k obhajobě s navrhovaným hodnocením E.

Výsledná známka: E

Podpis: